

Arkivverket

STATENS SIVILRETTSFORVALTNING
Postboks 2105 Vika
0125 OSLO
Att.Maja Margrethe Braaten

Vedtak om bevaring og kassasjon - Statens sivilrettsforvaltning

Dato
08.05.2024

Vår ref.
2024/1960

Deres ref.
24/1418

Saksbehandler
Lillian Lunden
rådgiver

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.
961181399

Vi viser til brev datert 31.01.2024 der Statens sivilrettsforvaltning søker om godkjenning av bevaring og kassasjonsplan for:

1. Mediekonvert arkivperiode 01.01.2004 – 31.03.2011 i Doculive.
2. Fullelektronisk arkivperiode 01.04.2011 – 20.05.2022 i Ephorte.
3. Fullelektronisk arkivperioden 2022 – fremover i WebSak+.
4. Barnesakkyndig kommisjon (BSK), arkivperioden 01.01.2010 – fremover
5. Den rettsmedisinske kommisjon (DRK), arkivperioden 2004 – fremover

Arkivverket er enig i de vurderingene som Statens sivilrettsforvaltning har gjort. Riksarkivaren godkjenner forslaget til bevaring og kassasjonsplan for Statens sivilrettsforvaltning datert 01.02.2024. Vedtaket er gjort med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16.

Statens sivilrettsforvaltning avgjør selv hvor lenge materiale som kan kasseres må oppbevares, jf. riksarkivarens forskrift § 7-3.

Bevarings- og kassasjonsplanen må oppdateres dersom det skjer store endringer i virksomheten, for eksempel nye eller endrete oppgaver.

Med hilsen Arkivverket
Kjetil Korslien
områdedirektør

Kjetil Reithaug
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

SIVILRETTS-
FORVALTNINGEN

Statens sivilrettsforvaltning

Fra prøveprosjekt til direktorat

Bevarings- og kassasjonsplan

01.02.2024

Innhold	
Innledning	3
Om Sivilrettsforvaltningen.....	3
Behandling av personopplysninger.....	4
Vurderingsmetodikk.....	4
Tidligere kassasjonsbestemmelser.....	5
Sammendrag: Bevarings- og kassasjonsplan for Statens sivilrettsforvaltning	5
Pionerfasen: 2004 – 2011	5
Utviklingsfasen: 2011 – 2022	6
Framtiden: 2022 –	6
Arkivsystem	7
Justissekretariatene (Statens sivilrettsforvaltning) 2004 – 2011	7
Klasse 0 – 2: Egenadministrasjon	8
Klasse 3: Statlige erstatningsordninger.....	8
31: Billighetserstatning / Rettferdsvederlag	8
32: Voldsoffererstatning	10
33: Erstatning etter strafforfølgning	11
Klasse 4: Kommisjonene	12
Klasse 5: Rettshjelp.....	12
Klasse 6: Tomtefeste.....	13
Klasse 7: Stadfestelse av testament	14
Statens sivilrettsforvaltning 2011 – 2022	15
34: Attestering av eksigibelt gjeldsbrev	16
35: Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltagelse i internasjonale operasjoner.....	17
45: Barnevernets tvisteløsningsnemnd	18
51: Spesielle rettshjelptiltak.....	19
66: Trafikkulykker (Oppreisning etter trafikkulykker)	20
8. Vergemål.....	21
81: Vergemål – enkeltsaker	21
91: Garantiordningen	21
Statens sivilrettsforvaltning 2022 og framover	22
Klasse 0: Administrasjon og egenforvaltning	23
Klasse 1: Rådgivning	23

Klasse 2: Forvaltning og utvikling.....	23
Klasse 3: Etatsstyring.....	27
Klasse 4: Funksjoner for kommisjoner, råd og nemnder og deres arbeid.	27
Barnesakkyndig kommisjon	28
Den rettsmedisinske kommisjon	30

Innledning

Sivilrettsforvaltningen ble opprettet i 2004 under navnet Justissekretariatene. I 2009 endrer virksomheten navn til Statens sivilrettsforvaltning (SRF). SRF forvalter en rekke statlige ordninger på tvers av sivil- og strafferetten. Formålet med disse ordningene er å styrke rettssikkerheten og sikre individets rettigheter.

Regler for kassasjon er fastsatt i arkivloven § 9 bokstav c. I henhold til arkivforskriften § 16 skal statlige organ utarbeide kassasjonsregler for sine fagsaker som skal godkjennes av Riksarkivet.

SRF har ikke godkjente bevarings- og kassasjonsbestemmelser for sine fagsaker. Denne bevarings- og kassasjonsplanen gir derfor en oversikt og vurderinger av dokumentasjon skapt av SRF gjennom hele sin historie. Den omfatter blant annet opprettelsen av Justissekretariatene som pionervirksomhet i 2004, hvor arbeidsoppgavene primært var knyttet opp til sekretariatsfunksjoner og enkeltsaksbehandling. SRF har gjennomgått en betydelig utvikling fra opprettelsen av Justissekretariatene til dagen status som direktorat under Justis- og beredskapsdepartementet, med et bredt spekter av ansvarsområder.

Bevaringsplanen er et levende dokument som fortløpende vil oppdateres og vedlikeholdes. SRF ser oppdatert oversikt over dokumentasjonskrav i sammenheng med årlig oppdatering av behandlingsprotokoll for personopplysninger. Denne oppdateres en gang i året som del av virksomhetens internkontroll.¹

Om Sivilrettsforvaltningen

Statens sivilrettsforvaltnings mandat og funksjoner er beskrevet i *Hovedinstruks for Statens sivilrettsforvaltning* fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

SRF er et forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Arbeidsoppgavene er knyttet til behandling av enkeltsaker og direktoratsoppgaver. SRF har vedtakskompetanse innenfor følgende sivilrettslige felt: vergemål, rettshjelp, erstatning etter strafforfølgning, tomtefeste, stadfestelse av testamenter og saker etter voldsoffererstatningsloven. SRF har etatsstyringsansvaret for Kontoret for voldsoffererstatning og for statsforvalterne på områdene vergemål og rettshjelp. I tillegg forvaltes også garantiordningen for bobehandling ved mistanke om økonomisk kriminalitet, samt tilskuddsordningen for spesielle rettshjelptiltak.

SRF utøver sekretariatsfunksjon for en rekke kommisjoner, nemnder og utvalg. Arkivansvaret i forhold til nemnder, utvalg og kommisjoner er beskrevet i eget dokument (Vedlegg 1).

---

¹ Ved større revideringer av bevaringsplanen vil SRF ta kontakt med Arkivverket.

Behandling av personopplysninger

SRF har i sitt oppdrag et særlig ansvar for at ordningene som forvaltes sikrer individets rettigheter, gir rettslikhet og bidrar til god rettspleie. Dette fordrer at virksomheten behandler rettighetsdokumentasjon med stor betydning for den enkelte, deriblant svært sensitive opplysninger om personer i en sårbar situasjon.

I sak-/arkivsystemene er det lagret personsensitiv informasjon i metadata og filer. Navn og fødselsdato benyttes til gjenfinning for de fleste saksområder. I perioden 2004 – 2022 ble personnummer benyttet som primært ordningsprinsipp i arkivserier som behandlet enkeltsaker.

Materialet må behandles varsomt, og SRF vil påpeke at en etisk og sikker bevaring av materialet er viktig for rettsikkerheten til den enkelte. En fullstendig oversikt over behandlinger i henhold til GDPR er vedlagt denne planen (Vedlegg 2). Denne viser hvilket rettslig grunnlag behandlingen av opplysningene har og hvilke dokumentasjonskrav som gjelder.

Vurderingsmetodikk

Bevarings- og kassasjonsreglene tar utgangspunkt i bestemmelsene i Lov om arkiv av 01.01.1999, Forskrift om offentlige arkiv av 01.01.2018 og Forskrift om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiv av 01.01.2018. Bevaringsvurderingene for SRF er basert på «Rapport fra Bevaringsutvalget» fra 2002. I rapporten legges det til grunn at kassasjons- og bevaringskriterier skal utøves på et overordnet nivå, og at kassasjon skal vurderes ut fra en gjennomgang av arkivskapers funksjoner og oppgaver.

Bevaringsutvalgets rapport tar utgangspunkt i fire bevaringsformål som arkivmaterialet skal vurderes mot. Formålene springer ut fra arkivlovens formålsparagraf og er tilknyttet ulike kriterier:

Formål 1: Dokumentasjonsverdi

Dokumentere offentlige organers funksjoner i samfunnet, deres utøvelse av myndighet, og deres rolle i samfunnsutviklingen. (jf. kapittel 5.3.4 om dokumentasjonsverdi).

Formål 2: Informasjonsverdi

Bevare materiale som gir viktig informasjon om forhold i samfunnet på et gitt tidspunkt. (jf. kapittel 5.3.4 om informasjonsverdi). Her vil det også være informasjon som går utover virksomhetens funksjon og virke.

Formål 3: Rettigheter og plikter I

Dokumentere personers og virksomheters rettigheter og plikter i forhold til det offentlige, og i forhold til hverandre.

Formål 4: Rettigheter og plikter II

Bevare virksomhetens rettigheter og plikter i forhold til andre instanser.

Oversikt over formål 1-4 med tilhørende kriterier:

Formål 1;	Formål 2;	Formål 3;	Formål 4;
<ul style="list-style-type: none"> • Administrativt nivå Saksbehandlingstype:<ul style="list-style-type: none"> ○ Avgjørende ○ Utreddende ○ Ekspederende ○ Orienterende • Saksbehandlingsledd • Ekstraordinære og ordinære aktiviteter • bedrift/virksomhet • Primærfunksjoner og interne støttefunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Tidsspenn og kontinuitet • Omfang • Informasjonstetthet og tematisk variasjon • Lenkbarhet, sammenheng med annet arkivmateriale • Kvalitative kriterier • Alder • Etterspørsel	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandlingskonsekvenser • Hjemmelsgrunnlag	<ul style="list-style-type: none"> • Administrative og driftsmessige behov

Tidligere kassasjonsbestemmelser

SRF forvalter saksbehandlingsløsningen VERA for statsforvalterne innen vergemålsområdet.

Det er utarbeidet bevarings- og kassasjonsregler for vergemålsområdet i samarbeid med fylkesmannsembetenes utvalg for sak-arkiv og egen vergemålsavdeling. Arkivverket godkjente bestemmelsene 02.11.2017 (deres referanse 2013/24626 ILGU).

Sammendrag: Bevarings- og kassasjonsplan for Statens sivilrettsforvaltning

Nedenfor er en kortfattet oversikt over periodene BK-planen omfatter:

Pionerfasen: 2004 – 2011

- Opprettelsen av Justissekretariatene og etablering av Barnesakkyndig kommisjon.
- Arkivet består i all hovedsak av rettighetsdokumentasjon for den enkelte borger.
- Emnebasert arkivnøkkel utarbeidet med utgangspunkt i den statlige fellesnøkkelen. De fleste fagsakene er ordnet etter personnummer eller organisasjonsnummer, og fagkodene er sekundære.
- Arkivet er skapt på papir med elektronisk journal. Perioden klargjøres nå for digital bevaring. Det inngått avleveringsavtale med Arkivverket (deres referanse: 2023/18199).

- Arkivet består i hovedsak av rettighetsdokumentasjon som belyser utviklingen av ordninger som skal sikre rettsikkerhet. Eventuell kassasjon vil ha minimal betydning fra et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Forslag til vedtak: Arkivperioden 2004 – 2011 bevares i sin helhet.

Utviklingsfasen: 2011 – 2022

- Stort tilfang av nye oppgaver. SRF får rollen som etatstyrer for flere virksomheter og fagområder.
- Arkivnøkkelen fra forrige periode benyttes med tilføyelser for nye fagområder.
- SRF innfører fullelektronisk arkiv for all saksbehandling (01.04.2011) Det er sendt forespørsel om avtale om deponering til Arkivverket.
- Den rettsmedisinske kommisjon (DRK) og Barnesakkyndig kommisjon (BSK) får elektronisk arkiv i 2013.
- Arkivet består i hovedsak av rettighetsdokumentasjon som belyser utviklingen av ordninger som skal sikre rettsikkerhet. Eventuell kassasjon vil ha minimal betydning ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Forslag til vedtak: Arkivperioden 2011 – 2022 bevares i sin helhet.

Framtiden: 2022 –

- SRF som rolle som direktorat blir mer fremtredende. SRF får en større plass i lov- og regelverksutvikling.
- Det innføres nytt arkivsystem og ny arkivstruktur. Nemnder, råd og utvalg som SRF er sekretariat for skilles ut i egne arkivdeler.
- Ny funksjonsbasert arkivnøkkel innføres med utgangspunkt i funksjoner og oppgaver. Fagområder, personnummer og organisasjonsnumre blir sekundære. Det blir enklere å skille ut enkelte områder for kassasjon enn i tidligere perioder.
- Ordninger (nå under oppgaver) som i tidligere perioder er besluttet bevart regnes fremdeles som bevaringsverdige. Enkelte ordninger kan nå vurderes for kassasjon. Dette gjelder:
  - Attestering av gjeldsbrev.
  - Garantiordningen.
  - Forkynning av rettsanmodninger.

Forslag til vedtak: Endelige bestemmelser besluttes ved deponering.

Arkivsystem

System	Periode	Materiale	Status
Doculive	2004 - 2011	Papirarkiv med elektronisk journal	Deponeres elektronisk (Mediekonverteres for digital bevaring)
ePhorte	2011 - 2022	Elektronisk saksbehandling og journal	Migrert til WebSak historisk base. Planlegges deponert ila 2024
WebSak+	2022 -	Elektronisk saksbehandling og journal	I produksjon

Justissekretariatene (Statens sivilrettsforvaltning) 2004 – 2011

Justissekretariatene ble opprettet 01.01.2004 som et prøveprosjekt for å bistå Justisdepartementet med sekretariatsfunksjoner de hadde ovenfor ulike nemnder. Justissekretariatene utførte sekretariatsfunksjoner for Den rettsmedisinske kommisjon, Stortingets billighetserstatningsutvalg og Erstatningsnemnda for voldsofre. I tillegg behandlet Justissekretariatene krav om erstatning etter straffeforfølgning. I 2009 skiftet Justissekretariatet navn til Statens sivilrettsforvaltning. Barnesakkyndig kommisjon ble opprettet i 2010.

Nedenfor er oversikt over organisasjonsutviklingen i perioden 2004 – 2011:

Dato	Hendelse	Virksomhet
01.01.04	Opprettelse av Justissekretariatene. Fagområder overført fra JD: Billighetserstatning, Voldsoffererstatning og Erstatning etter straffeforfølgning. Sekretariatsansvaret for Den rettsmedisinske kommisjon overføres.	Justissekretariatene
01.11.06	Retts hjelp overføres fra Justisdepartementet	Justissekretariatene
01.01.07	Tomtefeste og Stadfestelse av testamente overføres fra Justisdepartementet	Justissekretariatene
01.01.09	Virksomheten endrer navn til Statens sivilrettsforvaltning	Statens sivilrettsforvaltning
01.01.10	Barnesakkyndig kommisjon opprettes – sekretariatsansvaret legges til Statens sivilrettsforvaltning	Statens sivilrettsforvaltning

Klasse 0 – 2: Egenadministrasjon

Når det gjelder egenforvaltning er utgangspunktet at det kasseres etter felles kassasjonsbestemmelser. I denne perioden er disse klassene preget av at organisasjonen var nyopprettet, og klassifiseringen var ikke alltid konsekvent. Deler av materialet vil dokumentere organisasjonsendringer i oppstartsfasen.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F4.

Klasse 3: Statlige erstatningsordninger

Erstatningsordningenes formål er å sikre rettferdighet og kompensasjon til enkeltpersoner som er utsatt for ulike former for skade eller overgrep. Erstatningsordningene bidrar til å opprettholde tilliten til rettssystemet og den enkeltes mulighet til kompensasjon.

Hele arkivserien bevares i henhold til kriteriene beskrevet nedenfor:

31: Billighetserstatning / Rettferdsvederlag

Billighetserstatning er Stortingets kompensasjonsordning til personer som er kommet særlig uheldig ut som følge av forsømmelser fra det offentlige. Ordningen er ment som en erkjennelse av at personen har blitt utsatt for urett. I tiden etter SRF overtok ansvaret som sekretariat for ordningen ble det utarbeidet to stortingsmeldinger. Den ene gjaldt erstatning for krigsbarn, romanifolket og eldre utdanningslidende samer og kvener. Den andre stortingsmeldingen gjaldt barn i barnehjem (før 1980) og spesialskoler for barn med adferdsvansker.

Ordningen byttet navn til Rettferdsvederlag i 2009.

Aktører:

SRF:

- Utøver sekretariatsfunksjonen.
- Utfører den forberedende saksbehandlingen.
- Innhenter dokumentasjon fra faginstanser.
- Utreder og utarbeider innstilling som forelegges utvalget.

Faginstanser (f.eks. Utdanningsdirektoratet):

- Mottar søknad om rettferdsvederlag fra SRF til vurdering.
- Innhenter dokumentasjon fra de instansene som er kritisert i søknaden.
- Skriver uttalelse med anbefaling av vedtak.

Stortingets utvalg:

- Behandler saken i møte.
- Utvalget gjør en selvstendig vurdering av saken og kan komme til en annen konklusjon enn faginstansen og SRF har anbefalt.
- Utvalget avgjør om det blir innvilget Rettferdsvederlag.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Søknad om billighetserstatning/rettferdsvederlag mottas av SRF.
- SRF oversender søknaden til utredning til en eller flere faginstanser, alt etter hva som er grunnlaget i søknaden.
- SRF mottar uttalelse fra faginstansene, hvor det vurderes hvorvidt søker har blitt utsatt for kritikkverdige forhold og anbefaler hvorvidt personen skal motta rettferdsvederlag.
- SRF skriver innstilling og oversender innstillingen til Stortingets utvalg.
- Saken med SRFs innstilling sendes til utvalget.
- Behandles av utvalget i møte og det føres protokoll.
- SRF oversender vedtak til søker.

Spesielt i forhold til utvalgene i perioden 2004 – 2011:

I perioden 2004 – 2011 ble det opprettet to nye utvalg og flere særskilte ordninger for bestemte grupper (særordningen for barnevernsbarn, særordningen for tatere/romanifolk og særordningen for samer og kvener)

Dato	Hendelse	Fagområde	Kommentar
01.01.04	Sekretariatsfunksjonen flyttes fra JD - Ett utvalg i arbeid	Sekretariatet for Stortingets utvalg for billighetserstatning	
01.01.05	Særordningene opprettes: St.meld. nr. 24 (2004-2005) og Innst. S. nr. 217 (2004-2005), Barnehjemsbarn. St.meld. nr. 44 (2003-2004), jf. Innst. S. nr. 152 (2004-2005), Krigsbarn, Samer/kvener, og Tatere/romani.	Sekretariatet for Stortingets utvalg for billighetserstatning	Befring utvalgets utredning om barnehjemsbarn i perioden 1945 – 1980 ledet til egen særordning for barnehjemsbarn.
01.03.06	Opprettet et utvalg nummer III pga økende sakspågang	Sekretariatet for Stortingets utvalg for billighetserstatning	
01.01.08	Søknadsfristen for krigsbarna utløper	Sekretariatet for Stortingets utvalg for billighetserstatning	
01.01.09	Ordnings skifter navn	Sekretariatet for utvalget for rettferdsvederlag	
28.02.11	Utvalg nummer tre blir avviklet pga minskende sakspågang	Sekretariatet for Stortingets utvalg for rettferdsvederlag	

Vurdering:

I tillegg til den ordinære rettferdsvederlagsordningen, har det ved flere anledninger vært etablert særskilte ordninger for bestemte grupper, for eksempel særordningen for tidligere barnevernsbarn, særordningen for tatere/romanifolk og særordningen for samer og kvener.

Materialet bidrar til forståelsen av samfunnets behandling av sårbare grupper og reflekterer endringer i holdninger og politikk. I et langtidsperspektiv har materialet betydelig verdi og det er per i dag stor interesse for materialet.

Klageadgang: Rettferdsvederlag er ikke ansett som en rettighet, men en påskjønnelse. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F3.

32: Voldsoffererstatning

Staten yter på visse vilkår erstatning til voldsofre, for at voldsofre skal kunne få erstatning selv om gjerningsmannen er ukjent eller ikke kan gjøre opp for seg. Søknad om voldsoffererstatning behandles av Kontoret for voldsoffererstatning. Vedtaket kan påklages til Erstatningsnemnda for voldsofre. SRF er sekretariat for nemnda.

SRF utarbeider forslag til nemndas vedtak i den enkelte klagesak og har med dette ansvar for hele den forberedende saksbehandlingen.

Aktører:

SRF:

- Sekretariat for Erstatningsnemnda for voldsofre.
- Forbereder klagesaken for nemnda.

Kontoret for voldsoffererstatning:

- Behandler søknad om voldsoffererstatning førsteinstans
- Videre sender klage over vedtak til SRF

Klagenemnda for voldsoffererstatning:

- Fatter vedtak i klagesaken

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF mottar klage fra Kontoret for voldsoffererstatnings vedtak.
- SRF orienterer klager om saksbehandlingstid.
- SRF utarbeider innstilling til nemnda.
- Nemnda fatter vedtak.
- SRF oversender vedtak fra nemnda til klager og til Kontoret for Voldsoffererstatning.

Vurdering:

Regelverket knyttet til voldsoffererstatning i denne perioden har stor grad av kompleksitet. De skjønnsbaserte reglene benyttet fra den tid ordningen var en forskriftsbasert billighetsordning ble i stor grad videreført da ordningen ble en lovfestet rettighetsordning. Saksbehandlingen er regelstyrt, men vedtakene er i stor grad basert på skjønn. I perioden ble det gjort flere endringer i lovverket. Komplekst regelverk gjorde ordningen vanskelig å tyde og tidvis ville selv ikke en inngående

analyse av nemndspraksis gi svar på om en sak faller innenfor ordningen. Materialet fra denne perioden viser hvordan denne kompleksiteten ble håndtert over tid, og viser hvordan det offentlige behandlet den enkelte som har lidd personskade som følge av en straffbar handling som krenker livet, helsen og friheten.

Klageadgang: Nemnda var faglig uavhengig, og avgjørelser kunne ikke overprøves av Justisdepartementet. Vedtaket er dermed endelig og måtte eventuelt tas videre i rettssystemet.

Rettsprosess er lagt inn på samme sak som fattet vedtak. Det derfor ikke en enkel måte å skille ut saker som er prøvd i rettssystemet.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F3.

33: Erstatning etter strafforfølgning

SRF behandler og avgjør krav om erstatning etter strafforfølgning fra staten, i henhold til straffeprosessloven kapittel 31. Erstatning etter strafforfølgning ytes på grunnlag av politietterforskning eller annen strafforfølgning fra staten mot enkeltpersoner og foretak. Statens ansvarsgrunnlag er objektivt, det vil si at myndighetene ikke trenger å ha opptrådt klanderverdig for at det skal kunne framsettes krav om erstatning etter strafforfølgning. Ved urettmessig forfølgning har den enkelte siktede krav på erstatning for sitt fulle økonomiske tap som følge av den urettmessige forfølgningen, samt eventuell oppreisning.

Aktører:

SRF:

- Behandler og avgjør krav om uberettiget strafforfølgning.

Kravstiller:

- Utarbeider erstatningskravet via advokat og sender kravet til det politidistriktet som etterforsket saken.

Politidistriktet:

- Gir sin uttalelse og oversender krav og påtegning til SRF.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Kravstiller oversender krav til politidistrikt.
- Politidistrikt skriver påtegning og oversender krav til SRF.
- SRF mottar krav om erstatning etter strafforfølgning.
- SRF fatter vedtak om erstatning etter strafforfølgning.
- SRF oversender vedtak til kravstiller med kopi til politidistriktet.

Vurdering:

Saksbehandlingen er regelstyrt, men skjønnsbasert. Sakskompleksene spenner fra mindre saker til større saker med stor kompleksitet. Flere av sakene gjelder erstatning som kan sees i sammenheng med frifinnelser i rettshistoriske straffesaker.

Klageadgang: SRFs vedtak regnes ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven og er dermed endelig. Erstatningskrav som er avgjort av SRF kan bringes inn for domstolen etter reglene i tvisteloven (se vurdering rettsak arkivperiode 2011 – 22). Stevninger lagt inn på samme sak der vedtaket er fattet. Det er derfor ikke noen måte å enkelt skille ut saker som ble prøvd videre i rettssystemet.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F2 og F3

Klasse 4: Kommisjonene

Her dokumenteres kun administrativ håndtering av kommisjonene inkludert tilrettelegging og kurs for sakkyndige. For fagsakene se DRK 2011 – 2022 og BSK 2010 – 2022. Klassen utgjør lang mindre enn en hyllemeter, og det er derfor ikke noe å tjene på eventuell kassasjon.

Klasse 5: Rettshjelp

En person kan få fri rettshjelp enten som **fritt rettsråd** (juridisk bistand utenfor domstolsbehandling) eller som **fri sakførsel** (juridisk bistand i saker for domstolen). I noen tilfeller kan man få dekket egne utgifter til for eksempel tolk eller en medisinsk utredning.

SRF er klageinstans over vedtak om fri rettshjelp truffet av Fylkesmannsembetene (Statsforvalterne), fylkesnemndene for barnevern for sosiale saker og kontrollkommisjonene for psykisk helsevern.

Det er en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad søkeren oppfyller formålet med ordningen.

Aktører:

SRF:

- Klageinstans for avslag på fri rettshjelp.

Fylkesmannen (statsforvalteren):

- Behandler søknader om fri rettshjelp som førsteinstans.

Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker:

- Behandler søknader for personer som er part i barnevernssak.

Kontrollkommisjonene for psykisk helsevern:

- Behandler søknader som behandles etter psykisk helsevernloven.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Søker mottar av avslag på søknad om fri rettshjelp.
- Søker oversender klage til virksomhet som fattet vedtaket.
- Klage oversendes til SRF.
- SRF fatter vedtak.
- SRF oversender vedtak til parter i saken.

Vurdering:

SRF er klageinstans. Saken dokumenterer personers rettigheter i plikter i forhold til det offentlige. Fri rettshjelp er en ordning for de mest sårbare gruppene som ellers hadde hatt problemer med å fremme sin rett.

Klageadgang: Vedtaket kan påklages, og blir oversendt Justisdepartementet som siste instans.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F3.

Klasse 6: Tomtefeste

Tomtefeste er en ordning der en boligeier disponerer tomten et hus eller fritidshus er bygget på. Festeren eier bygningen, men ikke grunnen bygget står på. Det er tomtefesteloven sammen med feste kontrakten som regulerer forholdet. SRF har fagansvaret for klagesaker der Fylkesmannen har fattet vedtak etter tomtefesteloven.

Aktører:

SRF:

- Klageinstans over fylkesmennes vedtak.

Fylkesmennene:

- Behandler sakene i første instans.

Vurdering:

Hvordan festeren kan disponere eller råde over tomten er ofte minimalt regulert i festeavtalen. Det kan oppstå flere uklarheter og uenigheter mellom fester og bortfester som følge av dette. Der festeavtalen er taus vil tomtefestelovens regler komme supplerende inn. Problemstillingene vil som følge av dette ofte være kompliserte og saksbehandlingen er skjønnsbasert. Det er gjerne mange henvendelser fra advokater og fylkesmenn, og materialet dokumenterer tvister mellom grunneier og leietager. I SRF behandles det svært få saker om tomtefeste.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F2 og F3

Klasse 7: Stadfestelse av testament

Noen testamenter er bare gyldige når testamentet er stadfestet hos SRF. I henhold til arveloven er dette tilfeller der testamentet er fra noen som er under 18 år, der testamentet gjør en livsarving arveløs eller der testamentet gir arveretten tilbake til en person som er fradømt arveretten.

Aktører:

SRF:

- Stadfester testament der vilkårene for stadfestelse er oppfylt.

Advokater:

- Oversender søknad om stadfestelse av testament fra klient.

Fylkesmannen (Statsforvalteren):

- Kommer med anbefaling til SRF om stadfestelse av testament eventuelle innvendinger mot at testamentet stadfestes.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Søknaden oversendes med begrunnelse for ønsket stadfesting.
- Testamentet oversendes i original.
- SRF sender eventuelt svar om at vilkårene for stadfestelse av testament ikke er oppfylt.
- SRF ber om uttalelse fra Fylkesmannen.
- Fylkesmannen sender sin uttalelse til SRF.
- SRF stadfester testament og returnerer originalt testament.

Vurdering:

Beslutning om stadfestelse av testamente har betydning for flere personer i en familie, og har stor betydning for den enkelte. Dette er en liten ordning, med svært få saker behandlet i løpet av året. Beslutningen handler om rettmessighet knyttet til arv. Vurderingen av søknaden innebærer stor grad av skjønn.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F3.

Statens sivilrettsforvaltning 2011 – 2022

Denne perioden får SRF en mer utpreget rolle som direktorat. SRF delegeres flere oppgaver fra Justisdepartementet, blant annet rollen som etatsstyrer for Statsforvalteren for vergemåls- og rettshjelpsområdet og Kontoret for voldsoffererstatning. SRF blir i forbindelse med vergemålsreformen nasjonal vergemålsmyndighet. SRF utvider sin rolle som sekretariat og får flere oppgaver som tilsynsmyndighet. SRF rolle som rådgiver til Justisdepartementet på det sivilrettslige feltet utvikles og det arbeides med at ordningene skal bli mer treffsikre. Flere saker av rettshistorisk betydning er dokumentert i arkivet.

Bevaringsvurderingene for fagområdene som er gjort for perioden 2004 – 2011 videreføres.

Det meste av materialet i denne perioden viser utvikling av ordninger som skal støtte opp om den enkeltes rettsikkerhet, og det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å foreta kassasjon av materialet (det er ikke implementert kassasjonskoder i den elektroniske journalen). Kassasjon medfører risiko for at materiale av verdi kan gå tapt.

Oversikt over nye oppgaver i perioden 2011 – 2022

Dato	Hendelse	Fagområde	Oppgaver
01.01.13	Den sentrale vergemålsmyndigheten vedtas lagt til SRF	Vergemål	SRF etatsstyrer
01.07.13	Vergemålsloven trer i kraft	Vergemål	SRF etatsstyrer
01.07.13	SRF får ansvaret for forvaltning av VERA (fagsystem for vergemålsområdet) som støtter opp om vergemålsforvaltningen for alle fylkesmannsembeter	Vergemål	SRF databehandler og forvalter saksbehandlingsløsningen VERA for statsforvalteren innen vergemålsområdet.
01.01.13	Trafikkulykker	Erstatning	SRF behandler søknader om oppreisning etter trafikkulykker
01.01.14	SRF forvalter Justis- og beredskapsdepartementets særskilte garantiordning for bobehandling	Garantiordningen	Forvalter av midler
01.01.15	Ansvar for forvaltning av spesielle rettshjelptiltak	Retts hjelp	Tilskuddsforvaltning
01.01.16	Attestering av eksigible gjeldsbrev for inndrivelse i Norden legges til SRF	Gjeldsbrev	Forvalte oppgaven med attestering av eksigible gjeldsbrev for inndrivelse i Sverige, Danmark og Finland
01.01.17	SRF overtar sekretariatsfunksjonen for Barnevernets tvisteløsningsnemnd (BTN).	Barnevernets tvisteløsningsnemnd	SRF forbereder og tilrettelegger for møter i nemnda samt yte annen administrativ bistand
01.01.17	SRF delegert oppgaven som etatsstyrer for statsforvalteren på rettshjelpsområdet	Retts hjelp	SRF etatsstyrer

01.01.17	SRF ansvar for KK - utvalget	Tilsyn	Sekretariatsfunksjon
01.01.22	SRK overtar sekretariatsfunksjonen for <i>Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltagelse i internasjonale operasjoner fra Forsvarsdepartementet.</i>	<i>Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltagelse i internasjonale operasjoner</i>	SRF er sekretariat

34: Attesting av eksigibelt gjeldsbrev

SRF kan attestere gjeldsbrev for innkreving av utestående pengekrav i andre nordiske land. At et gjeldsbrev er eksigibelt betyr at det kan brukes som et selvstendig grunnlag for å kreve inn pengene noen skylder.

Dersom den som har et pengekrav og et tvangskraftig gjeldsbrev i Norge ønsker å kreve inn pengene i et annet nordisk land, trengs det en attest om at gjeldsbrevet oppfyller vilkårene etter norsk rett (se behandlingsgrunnlag). Det er SRF som attesterer tvangskraftige gjeldsbrev for dette formålet.

Aktører:

SRF:

- Attesterer tvangskraftig gjeldsbrev.

Kreditor:

- Oversender gjeldsbrev for attesting.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF mottar forespørsel fra kreditor om attesting av gjeldsbrev.
- SRK attesterer gjeldsbrev.
- Attest oversendes kreditor. Originalt gjeldsbrev returneres.

Vurdering

Saksbehandlingen er regelstyrt og baseres ikke på skjønnsvurderinger. Dokumentasjonen har begrenset verdi etter gjeldsbrevet er attestert.

Beslutning: Kan kasseres etter 5 år. Kassering foreslås implementert i arkivsystemet for senere arkivperiode.

35: Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltagelse i internasjonale operasjoner

De som får psykiske belastningsskader som følge av tjenestegjøring i internasjonale operasjoner kan ha rett til økonomisk kompensasjon eller erstatning. Statens pensjonskasse behandler søknader om dette i første instans. SRF er sekretariat for klagenemnda. Ordningen er delt i billighetserstatning og kompensasjonsordning:

- Billighetserstatning er erstatning for varig medisinsk invaliditet. Dette kan man ha rett til dersom man har fått begrensninger i livsutfoldelsen som følge av en psykisk belastningsskade etter en internasjonal operasjon.
- Kompensasjonsordningen er en erstatning for et fremtidig inntektstap på grunn av at man helt eller delvis har falt ut av arbeid på grunn av tjenester.

Aktører:

SRF:

- Sekretariat for klagenemnda.

Statens pensjonskasse:

- Behandler søknader om erstatning og kompensasjon i første instans.
- Klage på vedtaket vurderer og oversendes SRF hvis det er grunnlag for klagen.

Klagenemnda:

- Behandler klage.

Forsvarsdepartementet:

- Har ansvar for dialog med SRF om rollen som sekretariat for klagenemnda.

Advokat/kravstiller:

- Påklager SPK sitt vedtak.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SPK oversender klage til SRF hvis de vurderer at det er grunnlag for å gjøre om vedtaket.
- Nemnda behandler klagen og gjør faglig vurdering.
- Den som påklager vedtak kan stille i møte og legge fram sin sak for nemnda.
- Nemnda fatter endelig vedtak.

Klageadgang: Det er ikke mulig å klage på vedtaket og kravstiller må eventuelt ta vedtaket fra nemnda inn for domstolen.

Vurdering:

Personer som deltar i internasjonale operasjoner kan få psykiske belastningsskader som kommer til overflaten etter at tjenesten er avsluttet. Saksbehandlingen er skjønnsmessig, og det må sannsynliggjøres årsakssammenheng mellom tjenesten i en internasjonal operasjon og den psykiske belastningsskaden. Det er krevende saker, blant annet for at det kan være vanskelig å fastslå om dårlig psykisk helse skyldes belastning under tjeneste eller andre omstendigheter i livet.

Billighetserstatning og kompensasjon viser hvordan samfunnet ivaretar personer som har tjenestegjort for Norge i utlandet og hvordan psykiske belastningsskader i disse tilfellene ble vurdert og kompensert.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F2 og F3

45: Barnevernets tvisteløsningsnemnd

I samhandlingen mellom det statlige og kommunale barnevernet oppstår det til tider uenighet om valg av løsninger og finansieringsansvar. For å unngå ressurskrevende og langvarige prosesser, samt å sikre forsvarlig behandling av sakene, opprettet av daværende Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og Kommunenes Sentralforbund (KS) fra 01.01.2010 «Barnevernets tvisteløsningsnemnd». SRF er sekretariat og den uavhengige nemnda skal gi rådgivende uttalelser om hvem som skal dekke utgifter til tiltak innen barnevern der det er uenighet mellom stat og kommune om kostnadsfordeling.

Uenigheten må dreie seg om statens betalingsansvar etter barneloven og kommunens betalingsansvar etter andre lover.

Aktører:

SRF:

- Sekretariat for Barnevernets tvisteløsningsnemnd.

Barnevernets tvisteløsningsnemnd:

- Gir rådgivende uttalelser.

Kommunenes sentralforbund:

- Part.

Barne- og familiedepartementet:

- Part.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Stat eller kommune fremmer sak for Barnevernets tvisteløsningsnemnd.
- Nemnda ber om uttalelse fra stat eller kommune.
- Nemnda mottar uttalelse fra stat eller kommune.
- Nemnda ber om tilsvarende fra stat eller kommune.
- Nemnda oversender rådgivende uttalelse.

Vurdering:

Sakene kan være komplekse og det kan være flere runder med uttalelser, ettersendelse av dokumentasjon og tilsvaer.

Det behandles svært få saker på dette området. Fra 2017 til 2022 ble det i alt behandlet 17 saker. Sakene viser fordeling av ansvar mellom statens betalingsansvar etter barnevernloven og kommunenes betalingsansvar etter andre lover. Behandlingen i BTN bidrar til klargjøring av regelverk der stat og kommune er uenig om fordeling av kostnader knyttet til barnevernstiltak. Beslutninger knyttet til barnevernstiltak har store konsekvenser for barn og deres familier. I sakene dokumenteres det hvordan utvalget bidrar til rettferdig og balansert økonomisk ansvarsfordeling. Sakene belyser hvordan uenigheter mellom stat og kommune på dette området løses ved råd fra uavhengig nemnd. Nemnda har nasjonal betydning og gir presedens.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F2.

51: Spesielle rettshjelptiltak

SRF forvalter Justis- og beredskapsdepartementets tilskuddsordning for spesielle rettshjelptiltak. Ordningen har som formål å legge til rette for kostnadseffektive rettshjelpstilbud rettet mot særlig utsatte grupper og personer i særlig vanskelig situasjon. Forvaltningen av ordningen består hovedsakelig å fordele tilskudd (gitt over statsbudsjettet) etter søknad fra ulike frivillige organisasjoner, samt sikre at midlene brukes i samsvar med ordningen.

Ordningen ble forskriftsbestemt i 2015.

Aktører:

SRF:

- Mottar og behandler saker om spesielle rettshjelptiltak.

Frivillige organisasjoner:

- Søker om midler til spesielle rettshjelptiltak.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- Frivillige organisasjoner sender søknad om tilskudd
- SRF behandler søknader og fordeler tilskudd til frivillige organisasjoner
- Frivillige organisasjoner rapporterer til SRF om bruk av midler
- Frivillige organisasjoner sender eventuell klage på grunn av manglende eller ikke tilfredsstillende tildeling.

Vurdering:

Ordningen skal hjelpe frivillige organisasjoner til å ivareta rettsikkerhetsbehovet for særlig utsatte grupper og personer i vanskelige situasjoner. Ordningen skal forenkle tilgangen til juridisk bistand der terskelen ellers er høy.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F3

66: Trafikkulykker (Oppreisning etter trafikkulykker)

Ifølge Høyesteretts dom av 22.11.2012 er staten erstatningsansvarlig for oppreisningskrav etter trafikkulykker som inntraff i perioden 01.01.1997 til 31.12.2000. For å kunne tilkjenne erstatning er det et vilkår at skadevolder har opptrådt forsettlig og grovt uakseptabelt jf. skadeerstatningsloven § 3-5. På samme måte vil forsett eller grov uaktsomhet være et vilkår for å tilkjenne erstatning fra staten for manglende utbetalt oppreisning etter en trafikkulykke.

Aktører:

SRF:

- Behandler krav om erstatning etter manglende utbetalt oppreisning etter trafikkulykke for perioden 1997 – 2000.

Advokat:

- Oversender krav om erstatning.

Justisdepartementet:

- I tilfeller der kravet gjelder perioden 2001 – 2009 kan SRF oversende kravet til Justisdepartementet. Saken avsluttes da hos SRF.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF mottar krav om oppreisning etter trafikkulykke.
- SRF sender foreløpig svar.
- SRF fatter og oversender vedtak.
- SRF utbetaler krav.
- Avviser krav i de tilfeller der søknader som faller utenfor det tidspunktet SRF er gitt fullmakt til å behandle saken for.
- SRF oversender krav til Justisdepartementet i tilfeller der krav gjelder perioden 2001 – 2009.

Vurdering:

Erstatningsordningen ble etablert for en kortere periode, og er ment som en oppreisning for den krenkelser skadelidte har vært utsatt for. Utmåling av oppreisning ble vurdert i forhold til «den voldte tort og smerte og for annen krenkelse av ikke-økonomisk art». Denne form for erstatning er dermed ikke ment å dekke det økonomiske tapet som ble påført av trafikkulykken. I perioden ordningen var aktiv ble det behandlet 105 søknader.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F3.

8. Vergemål

Se egne godkjente kassasjonsbestemmelser for dette området.

Den sentrale vergemålsmyndigheten skal være klageinstans for fylkesmannens vedtak etter vergemålsloven, føre tilsyn med fylkesmannens oppgaver etter vergemålsloven (legalitets- og finansielt tilsyn), ha ansvar for finansforvaltning på vergemålsområdet, delta i etatsstyring av fylkesmennene på vergemålsområdet, ha ansvar for informasjon og opplæring i vergemålsforvaltningen og være systemeier for vergemålsapplikasjonen.

Vurdering:

Hele klasse 8 skal bevares, da SRFs rolle som vergemålsmyndighet dokumenteres over hele klassen.

81: Vergemål – enkeltsaker

Fra 01.07.2013 til 27.06.2016 ble saksbehandling og arkivering av klagesaker som gjelder fylkesmannens vedtak etter vergemålsloven ivaretatt i SRFs sakarkiv. Fra 27.06.2016 ble fagsystemet VERA tatt i bruk for klagesaksbehandling.

Bevaringsvurderingen er dokumentert i godkjent BK plan for vergemålsområdet.

I tillegg dokumenteres her SRF sin rolle som tilsynsmyndighet for å følge opp at rettsikkerhet.

91: Garantiordningen

Sivilrettsforvaltningen er ansvarlig for garantiordningen for bobehandling ved mistanke om økonomisk kriminalitet i et konkursbo. Ordningen gjelder der det ikke er midler til behandling av konkursboet. Formålet skal være å avdekke straffbare forhold som kan danne grunnlag for etterforskningen og straffeforfølgning.

Aktører:

SRF:

- Forvalter garantimidler og har oversikt over midler tilgjengelig.
- Behandler søknader over et visst beløp.

Bostyrer:

- Oversender søknad om midler til videre bobehandling med forklaring om mistanke om økonomisk kriminalitet til Tingretten.

Tingretten:

- Mottar søknad fra bostyret om midler til videre bobehandling og vurderer om søknaden kan innvilges.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF mottar forespørsel fra Tingretten om det kan stilles garanti.
- SRF gir bekreftelse til Tingretten om at det er midler tilgjengelig.
- SRF får eventuelt forespørsel om det kan stilles ytterligere garanti.
- Tingretten orienterer SRF om tilsagn.
- Tingretten oversender rapport.

Vurdering:

Dokumentasjonen har begrenset verdi etter midlene har vært innvilget. Saksbehandlingen er regelstyrt og baseres ikke på skjønnsvurderinger.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F4. Kassering foreslås implementert i arkivsystemet for senere arkivperiode.

Statens sivilrettsforvaltning 2022 og framover

Denne delen av dokumentet beskriver nåtid og framtid. Bevaringsvurderingen er utformet i henhold til funksjoner og oppgaver. Flere av vurderingene gjort for tidligere arkivperioder vil gjelde også her, men selve bevaringsvurderingen gjelder fra nå av på tvers av fagområder og organisatorisk tilhørighet.

I 2022 gikk SRF over til et nytt arkivsystem for hele organisasjonen, samt utvalg, nemnder og kommisjoner der SRF har sekretariatsfunksjon. I den forbindelse ble det utarbeidet en ny funksjonsbasert arkivnøkkel som erstattet den emnebaserte.

SRF fortsetter å utøve og videreutvikle sin sekretariatsfunksjon. Ansvar for å tilrettelegge for de utvalg som opprettes er økende og har større kompleksitet. Saker som behandles av eksterne nemnder, utvalg og kommisjoner er fra og med 2022 adskilt fra øvrige saksportefølje. Det er opprettet separate arkivdeler for hvert enkelt utvalg som SRF har arkivansvar for.

Oversikt over nye oppgaver fra 2022 og framover:

Dato	Hendelse	Fagområde	Oppgaver
01.01.23	SRF overtar rollen som sentralmyndighet for sivile rettsanmodninger fra Justisdepartementet	Sivile rettsanmodninger	SRF som sentralmyndighet
01.01.23	Etablere og utøve sekretariatsfunksjon for tilsynsrådet for politiets utlendingsinternat på Trandum	Tilsyn	Sekretariat/Tilsyn
Ikke fastsatt	Etablere varslingsombud for politietaten	Under planlegging	Under planlegging
Ikke fastsatt	Etablering av undersøkelseskomisjon for partenerdrap	Under planlegging	Under planlegging
Ikke fastsatt	Etablere tilsynsråd for kriminalomsorgsdirektoratet	Under planlegging	Under planlegging

Bevaringsvurdering: Den fremadrettede bevaringsvurderingen reflekterer i all hovedsak at SRFs funksjoner og oppgaver blir tilstrekkelig dokumentert. Oppgavene kombineres med sekundære ordningsprinsipper, som fagkoder og personnummer. Utvalgene er adskilt ved bruk av arkivdeler.

Klasse 0: Administrasjon og egenforvaltning

Her dokumenteres administrasjonen av SRFs virksomhet. Under denne funksjonen finner man organisering av SRF, gjennomføring av interne prosjekter, anskaffelser (inkl. anskaffelseskontrakter) økonomiprosesser, personalledelse, beredskap, personvern, HMS, kommunikasjon, forvaltning av IKT, arkiv og dokumentforvaltning og teknisk drift av SRF.

Klasse 1: Rådgivning

SRF er rådgivende organ for Justis- og beredskapsdepartementet og andre statlige virksomheter på det sivilrettslige felt.

- *SRF skal både på eget initiativ og etter bestilling fra departementet levere innspill til departementets faglige arbeid og politikkutvikling. Dette omfatter også innspill til arbeidet med statsbudsjettet, iht. de frister departementet fastsetter.*

Vurdering:

SRF er departementets fremste rådgiver på det sivilrettslige felt, og gir råd for utvikling av ordninger med betydning for tiltak som støtter opp om rettsikkerheten til den enkelte.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F4.

Klasse 2: Forvaltning og utvikling

Funksjon: SRF forvalter statlige ordninger på tvers av sivil og strafferetten. I tillegg har SRF ansvar for at ordningene utvikles og blir mer treffsikre. SRF har ansvar for forskrifts- og regelverksutvikling.

SRFs oppgaver:

Gjennomføre forskrifts- og regelverksutvikling (regelverksoppfølging)

SRF har innenfor sine fagfelt ansvar for å initiere og bidra til endringer i aktuelle regelverk, rundskriv og praksis samt gi tilbakemelding på effekter av eventuelle endringer.

Her dokumenteres SRFs arbeid med å utvikle ordninger på det sivilrettslige felt og videre utvikle fagfeltet. Her dokumenteres prosesser opp mot lovarbeid og dialog med andre virksomheter.

Vurdering: Dokumenterer virksomhetens funksjon i samfunnet og utviklingen av ordningene som påvirker den enkeltes rettsikkerhet. Eksempler på dette er arbeidet med ny lov for voldserstatning og implementering av denne.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F4.

Behandling av klager

Dokumenterer SRF sin rolle som klageorgan. Her dokumenteres også saksbehandling av klager mottatt av SRF som sekretariat og som videre er behandlet i klagenemnd.

For flere sivilrettslige ordninger er vedtak endelig og kan ikke påklages. Vedtak som er avgjort, må dermed bringes inn og prøves for domstolen. Det opprettes egen sak for saker som tas videre i domstolen (se SRFs rolle vedrørende bistand ved stevninger).

Vurdering: SRFs rolle som klageorgan dokumenter personens rettigheter og plikter i forhold til det offentlige og i forhold til hverandre. Se også vurdering SRF arkiv 2004 – 2011 og 2011 – 22.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F3.

Behandling av søknader (krav)

Dokumentere søknader og krav om oppreisning der man er påført tap eller skade av det offentlige. Her dokumenteres krav for erstatning etter strafforfølgning og tildeling av rettfærdsvederlag.

Ingen av sakene som behandles her kan påklages. Vedtak etter erstatning etter strafforfølgning må tas i domstolen. Vedtak fra Stortingets utvalg for rettfærdsvederlag er endelige og kan ikke påklages.

Vurdering: Klassen dokumenter personens rettigheter og plikter i forhold til det offentlige og i forhold til hverandre. Vedtak fattet av SRF har stor betydning for det offentliges erkjennelse av at personen har lidd urett. Se også vurdering SRF arkiv 2004 - 2011

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F3.

Gjennomføre attesting

Oppgaver knyttet til attesting har i dag kortvarig bevaringsbehov etter at attesting har funnet sted. Det er tilstrekkelige opplysninger i journalen som beviser at attesting er gjennomført

Vurdering: Se vurdering SRF arkiv 2011 - 2022

Beslutning: Kan kasseres etter 5 år.

Bistå Regjeringsadvokaten i stevninger mot staten

SRF skal bistå Regjeringsadvokaten i saker for domstolene innenfor virksomhetens fagområder. Her dokumenteres klager som er avslått hos SRF eller klagenemnd og som må prøves i rettssystemet.

SRF er rett saksøkt for søksmål om gyldighet av endelig vedtak etter Voldserstatningsloven § 9 andre ledd. Justis- og beredskapsdepartementet er rett saksøkt ved søksmål som gjelder krav om erstatning etter strafforfølgning, gyldighet av endelig vedtak etter voldserstatningsloven og vergemålsloven § 63 andre ledd, samt i andre saker på vergemålsområdet der statsforvalteren ikke utøver partsstillingen på vegne av staten. SRF har delegert myndighet til på vegne av Forsvarsdepartementet å ivareta statens interesser i rettssaker der klagenemndas vedtak bringes for domstolene og håndtere sakene direkte ovenfor Regjeringsadvokaten.

Aktører

SRF:

- Utøver partsstillingen i saker som gjelder gyldigheten av endelig vedtak etter voldserstatningsloven.
- SRF delegeres myndigheten til å ivareta statens interesser på vegne av departementet og å håndtere sakene direkte overfor Regjeringsadvokaten i saker som gjelder vergemål, erstatning etter strafforfølgning og andre saker på voldserstatningsfeltet.

Regjeringsadvokaten:

- Statens advokatkontor i sivile saker. Embetet er prosessfullmektig for departementet i rettssaker, og bistår regjeringen og departementene i rettslige spørsmål.

Justisdepartementet:

- Delegerer håndtering av saker der departementet er saksøkt til SRF.

Forsvarsdepartementet:

- Delegerer myndighet til SRF for å ivareta statens interesser der Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltagelse i internasjonale operasjoner bringes for domstolen.

Saksøker/advokat for saksøker:

- Stevner staten i saker der SRF har fattet endelig vedtak som påklages.

Vurdering: Sakene har stor betydning for den enkelte. Sakene inneholder også prinsipp saker som også løftes til Høyesterett. SRF vurderer anke og innehar kompetanse til å inngå forlik. Sakene kan reise prinsipielle spørsmål som må løftes til departementet. Departementet har gjennom den generelle instruksjonsmyndigheten kompetanse til å styre statens prosess- standpunkt i alle saker.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1, F2 og F3.

Behandle sivile rettsanmodninger

Når det oppstår behov for bistand fra et annet lands styresmakter i forbindelse med en sivil sak, kan det fremmes en anmodning om dette. Det kan blant annet være anmodning om forkynnelse av dokumenter eller bistand til avhør av vitner. Dette følger Haag-konvensjonen fra 1965 (forkynning) og 1970 (bevisinnhenting).

Rollen som sentralmyndighet innebærer å formidle anmodningen videre til den aktuelle myndigheten. I tillegg foretas det kvalitetssikring av de oversendte dokumentene.

Aktører:

SRF:

- Kvalitetssikrer og oversender dokumenter til riktig rettsinstans.

Tingretten:

- Forkynner dokumentene.

Vurdering:

SRF sin rolle er først og fremst å kvalitetssikre og videresende dokumentene til riktig myndighet som tar saken videre. Krav til bevis for at dokumentene er oversendt til forkynning vil ivaretas av metadatafeltene i journalen.

Saksbehandlingen er regelstyrt – ikke skjønnsvurderinger

Beslutning: Kasserer etter 10 år.

Fordeling av tilskudd etter søknad (tilskuddsforvaltning)

Dokumenterer SRF sin rolle som forvalter av tilskuddsordninger og fordele tilskudd etter søknad fra ulike tilskuddsmottakere samt sikre at midlene brukes i samsvar med ordningens intensjon. For tiden gjelder dette tilskuddsordningen spesielle rettshjelpiltak.

Vurdering: Se vurdering 2004 - 2011

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F3 og F4.

Informasjon og opplæring

SRF har ansvar for å utvikle veiledere og informasjonsskriv. Her dokumenteres utføringen av opplæring, veiledning og informasjon ovenfor virksomheter SRF samarbeider med, for eksempel statsforvalteren og politiet. Her dokumenteres også referater fra møter med organisasjoner og brukergrupper.

Vurdering: Viser hvordan SRF legger til rette for informasjonsdeling og utvikling på sine fagfelt.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F4.

Klasse 3: Etatsstyring

Her dokumenteres SRFs rolle som etatsstyrer, herunder rollen som sentral vergemålsmyndighet. SRF er nærmeste overordnede kontaktpunkt for de fagområdene som de er etatsstyrer for. Her dokumenteres etatsstyring av Statsforvalteren på vergemålsområdet, Statsforvalteren på rettshjelpsområdet og Kontoret for voldsoffererstatning.

Oppgaver:

Gjennomføre organisering og styring av etater

Her dokumenteres det hvordan SRF er ansvarlig myndighet for de områder har ansvaret for. Her dokumenteres hvordan SRF påser at etatene opererer innenfor fastsatte rammer og hvordan SRF påser at fagområdene utvikles i tråd med politiske føringer, administrative vedtak og brukernes behov. SRF påser at tildelte ressurser utnyttes på best mulig måte.

Planlegging og gjennomføring av tilsyn

Her dokumenteres SRF sin oppgave som tilsynsmyndighet i vergemålssaker. Tilsyn skal sikre rettsikkerhet og rettslikhet og at oppgavene er i samsvar med lov og forskrift. Tilsyn skal også sikre at for eksempel vergehavers eiendeler forvaltes på forsvarlig måte. Det gjennomføres hendelsesbaserte tilsyn, faste og planlagte tilsyn.

Planlegge og gjennomføre forvaltning og videreutvikling av applikasjoner for sektor

SRF er databehandler og forvalter saksbehandlersystemet VERA. Systemet skal videreutvikles og støtte i tråd med behov og støtte opp om regelverksendringer og støtte opp om helhetlig behandling av vergemålssaker på tvers av statesforvalterembetet. Her ligger også andre prosjekter som SRF koordinerer på tvers av sektorer.

Yte bistand til organer SRF er etatsstyrer for

Forespørsel fra underliggende organ om lovtolkninger etc. Bistand med overføring av vergemålssaker til utlandet.

Vurdering: Her dokumenteres SRFs samarbeid med underliggende organ, for eksempel der retningslinjer og tolkning av regelverk er uklart. Dokumenterer eventuelle policyavklaringer.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F4.

Klasse 4: Funksjoner for kommisjoner, råd og nemnder og deres arbeid.

Her dokumenteres SRFs rolle som sekretariat for kommisjoner, råd og nemnder. Det enkelte utvalg er adskilt fra SRF sitt sakarkiv ved at det er opprettet en arkivdel per utvalg i sak-/arkivløsningen. Det er etablert streng tilgangsstyring og rutiner for autorisasjon sikrer at det kun er utvalgets sekretariat som har tilgang til utvalgets saksområde.

Oppgaver:

Organisering og oppnevning

Verv i Den rettsmedisinske kommisjon lyses ut offentlig. Innstillingsrådet vurderer aktuelle kandidater og gir en rådgivende innstilling til departementet. SRF er sekretariat for innstillingsrådet. Her dokumenteres eventuelt annet vedrørende organisering av andre kommisjoner, råd og utvalg.

Gjennomføre kommisjonsoppgaver:

- Gjennomføre kvalitetssikring av sakkyndigerklæringer, gi uttalelse
- Gjennomføre behandling av saker ved uenighet mellom stat og kommune, gi rådgivende uttalelser
- Planlegging og gjennomføring av møter.
Protokollføringer, innstillinger og møtebehandling

Planlegge og utarbeide rapporter for utvalg. Herunder årsrapporter og informasjon til publikum

Gjennomføre tilsyn med myndigheter

Barnesakkyndig kommisjon

Innledning:

Barnesakkyndig kommisjon ble opprettet med virkning fra 01.01.2010. Kommisjonen skal kvalitetssikre alle rapporter gitt av sakkyndige i barnevernssaker, enten de er bestilt av barneverntjenesten, fylkesnemnda, domstolene eller de private parter. Først når en rapport er gjennomgått av kommisjonen kan den gi grunnlag for tiltak i henhold til barnevernlovens kapittel 4. Kommisjonen godkjenner ikke rapporter, men kvalitetsvurderer dem. I 2022 fikk kommisjonen også ansvar for kvalitetssikring av rapporter i barnelovsaker.

Begrunnelsen for å opprette kommisjonen var at barnevernssaker er meget inngripende for dem det gjelder samt at barn i liten grad har mulighet til å ivareta sine egne interesser. Det var derfor viktig å utvikle gode systemer for kvalitetssikring og dermed bedre rettssikkerheten. Departementet fremhevet at både hensynet til barnets rettsikkerhet og foreldrenes krav på rettssikkerhet, krever at det ligger et godt fagarbeid til grunn for beslutningene i barnevernssakene. Til grunn for opprettelsen av BSK lå også en antakelse om at etableringen dessuten ville øke private parters tillit til de sakkyndiges utredninger.²

---

² Evaluering av Barnesakkyndig kommisjon og vurdering av utvidet ansvarsområde. Rapport. Agenda Kaupang 2015.

Behandlingsgrunnlag:

BSK er hjemlet i barnevernloven. Det er gjennom forskrift gitt nærmere regler om kommisjonens oppgaver, organisering og saksbehandling. Forskriften er fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 24. september 2009 med hjemmel i lov 17. juli nr. 100 om barneverntjenesten mv. § 2-5. Med utgangspunkt i forskriften har departementet utarbeidet saksbehandlingsregler for BSK.

Aktører:

Kommisjonen:

- Kvalitetssikrer sakkyndigrapporter og sender sin uttalelse.

SRF:

- Sekretariat for Barnesakkyndig kommisjon.

Barne- og familiedepartementet:

- Ansvar for styringsdialogen med SRF om rollen som sekretariat for Barnesakkyndig kommisjon.

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF mottar rapporter fra sakkyndige og klargjør denne for kommisjonen.
- Kommisjonen gjennomgår saken og gir sine bemerkninger til uttalelse.
- Kommisjonen oversender sin uttalelse med bemerkninger.
- Kommisjonen sender uttalelse og ber oppdragsgiver innhente eventuell tilleggsrapport.

Vurdering:

Perioden dokumenterer etableringen av BSK som et kvalitetssikrende kompetanseorgan. Evaluering gjennomført av Agenda Kaupang etter oppnevningen pekte på at BSK har bidratt til økt rettsikkerhet i barnevernssaker og kommisjonen har bidratt positivt til kvalitet på sakkyndigrapporter. I tillegg har kommisjonen den nødvendige uavhengigheten til Barne- og likestillings departementet. Etableringen av ordningen har økt rettsikkerheten til svært sårbare grupper og tilliten til statens håndtering av disse sakene.

Arbeidsprosessen er regelstyrt og beskrevet i mandat for barnesakkyndig kommisjon.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F3.

Den rettsmedisinske kommisjon

Om kommisjonen:

I en del straffesaker vil det være nødvendig å benytte særskilt sakkyndighet for å vurdere faglige spørsmål. Det er domstolen som oppnevner de sakkyndige etter nærmere fastsatt mandat. Den sakkyndiges oppgave er å gi faglige vurderinger. Sakkyndige skal ha et mandat, utarbeide en skriftlig erklæring, og ved straffesaker sende kopi av erklæringen til Den rettsmedisinske kommisjon for ekstern kvalitetssikring.

Den rettsmedisinske kommisjons hovedoppgave er kvalitetssikring av rettsmedisinske erklæringer og uttalelser som gis av sakkyndige i straffesaker. Den skriftlige erklæringen som sakkyndige i rettsmedisinske spørsmål gir til retten eller påtalemyndigheten skal straks sendes til kommisjonen.

Kommisjonens hovedoppgave er å kvalitetssikre de sakkyndige erklæringene, og gjøre retten eller påtalemyndigheten oppmerksom på eventuelle «vesentlige mangler» ved erklæringen.

Aktører:

SRF:

- Sekretariat for Den rettsmedisinske kommisjon.

Den rettsmedisinske kommisjon:

- Kvalitetssikrer faglige vurderinger av sakkyndige erklæringer som skal legges fram i retten.
- Gir uttalelse for hver enkelt rapport.

Sakkyndige:

- Utarbeider sakkyndig uttalelse på bestilling fra rekvirent (påtalemyndigheten) i henhold til mandat

Rekvirent/påtalemyndighet:

- Bestiller sakkyndigerklæring til bruk i straffesaker

Beskrivelse av prosess og saksgang

- SRF oversender sakkyndigrapport til kvalitetssikring.
- SRF fordeler sakkyndigrapporten til faggruppen som skal vurdere erklæringen.
- Kommisjonen behandler erklæringen og påser at den er utarbeidet i henhold til mandat.
- Kommisjonen utarbeider en skriftlig uttalelse som sendes rekvirenten.
- Kommisjonen kan be den sakkyndige om å utarbeide en skriftlig tilleggserklæring, samt be om at det utføres ytterligere undersøkelser før endelig uttalelse ferdigstilles av rekvirent.

Vurdering:

Utarbeidelse har stor betydning for utfall av straffesaker. Vurderingen er regelstyrt, men det er også stort bruk av faglige vurderinger som har betydning for gjennomføring, gjenåpning og senere undersøkelse av straffesaker. Slike vurderinger er sentrale for rettspsykiatriske konklusjoner, for eksempel kan det ha betydning for opprettholdelse av dom på overføring til tvungent helsevern.

Beslutning: Bevares i sin helhet etter F1 og F3.